

47. Hegedűs Loránt

A Szózat teológiai üzenete

LEVÉLMISSZIÓS Füzetek

No.: 47. Hegedűs Loránt – A Szózat teológiai üzenete

Fundamenta Evangélium Alapítvány

Hargita Árpádné: +36 1 2917330

L.: "Az Isten, aki teremtette a világot és mindazt, ami abban van, mivelhogy Ő mennynek és földnek Ura, kézzel csinált templomban nem lakik, Sem embereknek kezeitől nem tiszteltetik, mintha valami nélkül szűkölködnék, holott Ő ad mindeneknek életet, lehetetet és mindent; És az egész emberi nemzetséget egy vérből teremtette, hogy lakozzanak a föld egész színén, meghatározván eleve rendelt idejüket és lakásuknak határait; Hogy keressék az Urat, ha talán kitapogathatnák Őt és megtalálhatnák, jóllehet bizony nincs messze egyiküktől sem: Mert Őbenne élünk, mozgunk és vagyunk; miképpen a ti költőitek közül is mondották némelyek: Mert az ő nemzetsége is vagyunk." Apostolok Cselekedetei 17:24-28 .

Imádság:

Örökkévaló Isten! Atyánk, a mi Urunk Jézus Krisztusért! Lelked lehelete átjárta teremtő Igédet, midőn mondád: Legyen világosság, és lőn világosság. Te hoztad a nagy minden ezer nemét és benne - kék bolygónkat, az életnek lakhelyét, a mindenség Betlehemét - Földünket. S itt Te jelölted ki az emberek idejét és lakásuknak határait, hogy ott betöltsék rendeltetésüket. Hálát adunk, hogy ennek a végtelen és határtalan életadó kegyelemnek rendjében mi, magyar hazánkban és történelmünkben kaphattunk eleveelrendelt feladatot, küldetést Tetőled, - ha mindazt az ígét mellyel teremtettél, megtartasz, hívsz szent hívással és vezérelsz a végeig a mi életünkre nézve is - elfogadjuk, vezér csillagként követjük és felülről való ihletését belülről hitelesítjük, kívülré megvalósítjuk. Engedd hát, hogy Te, aki 1100 esztendői adtál nekünk ezen a helyen és ennek a történelemnek folyamán, megszólíthass bennünket örökké való élet-igéddel, Krisztusban összpontosulva, szívünket telibetalálva, egész gyülekezetünket, anyaszentegyházunkat, népünket-nemzetünket, emberségünket mozgósítva a Te irántad való tárgyilagos lelkesedésre és végtelen áhítatra, hogy imádatban leboruljunk Előtted, aki előtt hódolni a legigazabb szabadság, a legteljesebb győzelem. És add, hogy semmi ne legyen lehetetlen nekünk, ami az életre és üdvösségre való feladat betöltését illeti, ami ember feletti kegyelmi ajándékaidnak elfogadását lehetségesíti, és aminek nyomán lesz az emberekhez jóakarát és a földön békeesség, nevednek dicsőség örökkön örökké . Ámen.

T.: "És - Isten - az egész emberi nemzetséget egy vérből teremtette, hogy lakozzanak a föld egész színén, meghatározván eleve rendelt idejüket és lakásuknak határait; Hogy keressék az Urat, ha talán kitapogathatnák Őt és megtalálhatnák, jóllehet bizony nincs messze egyiküktől sem: Mert Őbenne élünk, mozgunk és vagyunk; miképpen a ti költőitek közül is mondották némelyek: Mert az ő nemzetsége is vagyunk." Apostolok Cselekedetei 17:26-28 .

A Szentírás Igéjében gyökerező Szózat teológiai üzenete szerint: a teremtő Istentől eleveelrendelt időnknek és lakásunk határainak, azaz: hazánknak és történelmünknek vállalása számunkra, a magyarság számára is, élet-halál kérdés.

Pál apostol híres athéni beszédének központi jelentőségű igéje, - melyről egykor **Ravasz László** tudományos akadémiai székfoglalója jobb kor felséges aratódalára eszméltetve, távlatosan és égbeemelően szólott, - Vörösmarty Szózatának bibliai alapja. E nemzeti imádságunk, Kölcsey Himnuszától eltérően, nem egyenes bibliai idézetek átköltött soraival indul, amint Isten nevével kezdve, millecenáriumi egyházi évünk kezdetén, januári istentiszteletünkön erről szóló igehirdetésünkben hallottuk. A Szózat a hazához és történelemhez való rendíthetetlen hűség felszólításával kezdődik. A népi-nemzeti sors kezének áldó-verő eseményein át kötelez feltétlen történelmi állhatatosságra a múlt, jelen és jövő kategóriáiban. **Szellemi csúcspontján a százezrek ajakán epedező buzgó imádság Istenéhez apellál.** Végül az Istenre hagyatkozás bizalma s a Tőle kapott felelősség ereje által tér vissza a végsőig való helytállás biztatásához.

Mindez azonban csak akkor lehetséges, ha tudjuk bár, hogy a világtörténelem külső folyamata az erkölcsi világrend kísérleti cáfolata, de a történelem-fölöttiség kategóriájában gyakorlatilag hisszük és szívvel tanúsítjuk azt az életigazságot, mely Isten rendelésében gyökeres. Így Istentől felülről kapott ihletéssel s életünk legbelsejéből és legmélyéből ez által feltámadó erővel egész külső sorsunkat is átértelmezzük és átalakítjuk úgy, hogy Isten kezébe tesszük és magunk is felelősen elfogadjuk és alakítjuk azt.

Amiről a sors rendelkezett, arról még az ember rendelkezhet, ha tudja: vele Isten rendelkezik.

Enélkül a szózatos látás nélkül a végső pusztulás elkerülhetetlen. Vele és általa azonban Isten cselekedni tud bennünk és rajtunk keresztül a vak történelmi erőkön felülről és azok meghiusítása-meghiusulása közepette. Ez esetben Vörösmarty költői lángelméjének utolsó nagy fellobbanása szerint is: "Lesz még egyszer ünnep a világon, majd ha elfárad a vész haragja s a viszály elvérzik a csatákon!"

Ezért a Szózat teológiai üzenete szerint:

1. a lakásunk határait eleveelrendelő Isten nevében **tanusítsunk hazaszeretetet**; (1.-2.v.),
2. az időnket eleveelrendelő Isten nevében **tudatosítsuk történelmünket**; (3.-4.v.),
3. Isten uralmának értelmét keresve **fogadjuk el** élet és halál határán szüntelen fenyegetett élethelyzetünket: **agóniánkat**; (5.-7.v.),
4. Isten jelenlétét kitusakodva és megtalálva **eszméljünk az Isten-perspektíva csodájára**, mely hívei számára lehetetleníti a rossz végső győzelmét (8-9.v.), szükségessé teszi a jó korszakos diadalát (10.v.), s az örökkévalóság szempontja szerint a halálon át is megdicőíti népét; (11.-12.v.),
5. Ezért az egész emberiséget egy vérből teremtő, megtartó és megváltó Isten magyar népeként **legyünk hívek életküldetésünkhöz mindhalálig** és elnyerjük az életnek koronáját (13.-14.v.).

Az egyedül Krisztusban testet öltött teremtmény és újjáteremtő Ige szerint **íme a Szózat ötszörös üzenete: 1. hazaszeretet, 2. történelem-formálás, 3. agónia-helyzet értékelés, 4. Isten-perspektíva-látás, 5. rendíthetetlen hűség.**

I.

A **hazaszeretet**: hűség az egész emberiséget egy vérből teremtmény Isten egyetemes kegyelmének rendjében az Ő egyes népeket, s így saját népünket elrendelő különös kegyelméhez.

Minden ember és minden nép: Isten teremtménye. Az élettelen mindenségben támasztott élet csodáját hordozó vér a fekete, fehér, sárga, rézbőrű és bármilyen megjelenésű népek emberei esetében egyaránt tökéletesen azonos: A, B, AB és nullás vércsoportokat mutat. Teremtésbeli egységünk, végső egyenlőségünk, minden kizárólagossági és más fölé rendeltségi igény lehetetlenítése ebből is nyilvánvaló. Ennek alapján bármely megalázott nép mondhatja múltjának örökségére, jelenének kihívásaira, jövődjének ígéreteire nézve: "egy nemzetenél sem vagyunk alábbvalók."

Isten életadó kegyelme azonban nemcsak a legegységesebb, hanem mindig a **legszemélyesebb is**. Csak a természettudomány művi igazságai válnak szét minél egyetemesebb, annál személytelenebb tételekre. Ennek visszahatásaként keletkezik korunk e tudományoktól mindenestől meghatározott napjaiban a minél személyesebb, annál kevésbé egyetemesen tárgyilagos beat-üvöltés. De az igazi történelem Isten-emberi életigazságai minél egyetemesebbek, annál személyesebbek. A szeretet - az élet megőrzésének, továbbadásának, kibontakoztatásának - egyetemes parancsa mindenkit személyesen kötelez. A személyek azonban soha nem önmagukban, hanem **mindig családi, népi-nemzeti, kontinentális-kulturális-vallási közösségek különös kegyelmi rendjében** képesek csak születni, felnőni és kibontakozni az emberiség egyetemes valóságán és gyűjtő-fogalmán belül. Ez a teremtés hajnalától a történelem előtti és a történelmi korokon át érvényes az Isten "elébe gyűjtetnek minden népek" utolsó ítéleti látomásáig. Anya és család nélkül senki sem maradhatna életben születése után. Anyanyelv és nép-nemzeti közösség nélkül senki sem bontakozhatna ki civilizációs, kulturális emberi lényé. E **különös kegyelmi közeg** nélkül senki sem fejlődhet ki és képviselhet egyetemes életigazságokat. Jaj annak, aki a legkülönösebb - személyes, a különös népi-nemzeti és az egyetemes emberi szinteket kijátsza egymás ellen! Önző, senkivel sem törődő Pató Pálok, "sok hazapuffogató" sovíniszták, a "Polinéziai szigeteket innen megszoogatni akaró", saját népüket pusztító kozmopoliták egyaránt a halál fia.

Az élet emberei viszont az egyetemes emberiség szerves részeként **hűségesek Istentől eleve elrendelt helyükhöz**, éltető hazájukhoz a legszemélyesebb elkötelezettséggel, teljes életterejükkel mindhalálig a nép-nemzet közösségében. Ez adja számunkra az **egyéni és egyetemes emberség összekötő láncszemét, a közvetlen-konkrét-közösségi szeretet értelmét, teremtményi szívdobogását**. Az Istentől kijelölt s Tőle elfogadott hely és haza életfeladatainak elhanyagolásával az egyházban képviselt örökkévaló értékek elárulása is végbemegy. Hiszen: **"ha valaki az övéiről, főképpen házanépéről gondot nem visel, a hitet megtagadta s rosszabb a hitetlennél"**. (I.Tim.5:8). Jézus (Mt 15:24, Ap.Csel 1:8), Mózes (II. Móz 32:32) és Pál (Róm 9:3) is csak saját népük szeretetén át munkálhatták a világ üdvét!

Mivel nekünk Isten teremtmény és gondviselő hatalma 1100 éve történelmi erőrendszert alkalmazva és honalapító őseink által megvalósítva **itt magyar földön rendelte el lakozásunkat, szeressük egyetlen hazánkat** rendíthetetlen hűséggel, bölcsőtől a sírig, életen és halálon át.

*"Hazádnak renületlenül
Légy híve, oh magyar.
Bölcsőd az 's majdan sírod is,
Melly ápol 's eltakar.*

*A' nagy világon e' kívül
Nincsen számodra hely,
Áldjon, vagy verjen sors' keze
Itt élned, halnod kell."*

II.

Az *"arany mezők, ezüst folyók, hős vértől ázottak, könnytől áradók"* hazája egy **történelmet** testesít meg, melyet Istentől kapva e hazáért alkottunk-harcoltunk meg és szenvedtünk át.

Az időnket eleveelrendelő Isten nevében tudatosítanunk kell történelmünket. Mivel a világmindenség sem **"van"**, hanem **történik** az atomoktól a galaktikákig, az élőlény s különösen az ember pedig minősítetten-tudatosan történelmi személyes valóság, ha egyéni és nép-nemzeti történelmét elveszít tőle, elhallgatás, hamisítás, hódítás útján, akkor előbb csak vegetálni kezd, majd ki- és meghal.

Ezért a haza helye csak együtt élhet történelme szellemével! Az ősök kihulló vére a halálokon át is mindig új korszakot támasztó élettani-szellemi életfolyam, mely áldozatosan áthömpölyög évszázadainkon. A történelmi önfeláldozásban megszentelt nevek lesznek lelki égboltozatunk fénylő csillagaivá s csillagképeik alatt a legviharosabb korszakos éjszakákban is jól tájékozódhatunk a jövő felé. Két név szimbolikussá minősül-növekszik és dicsőül a sok szent név között: a **honalapító Árpád** és a **honmentő Hunyadi János** neve. Hiszen mi más volt és lesz a mi magyar történelmünk, mint honalapítás után honmentések és honmentések után új honalapítások sora? Erre a magyar történelmi tudatra van alapvetően szükségünk! Csüggedés kizárva, alapítás és mentés közt szédülnöd nem szabad, zuhannod nem lehet! A haza minden előtt!

*"Ez a' föld, mellyen annyiszor
Apáid' vére folyt;
Ez, mellyhez minden szent nevet
Egy ezredév csatolt.*

*Itt küzdenek honért a' hős
Árpádnak hadai.
Itt törtek össze rabigát
Hunyadnak karjai."*

III.

Ez a történelmi tudat az elmúlt 1100 év alatt az **agónia** tudatában kristályosodott ki magyarságunk számára, melynek csak egy végső isteni értelmet keresve lehet éltetőn s nem halálba bénultan a szemébe nézni. A **"Keressék az Urat, ha talán kitapogathatnák Őt"** (27/a v.) igei megállapítás szerint: **Isten uralmának értelmét keresve fogadjuk el élet és halál határán szüntelen fenyegetett élethelyzetünket: agóniánkat** a Szózat következő versei (5.-7.v.) szerint.

A szabadság isteni kegyelmi ajándéka és kockázata, valamint nélkülözhetetlen emberi értelme és követelménye szerint egész történelmünk véres zászlók alatt küzdött szabadságharcok sorozata. Aki egyedülálló kis népként, a világ eddigi legnagyobb, több világháborús-forradalmas történelmi ütköző pontján, agóniában: szüntelen élethalál küzdelemben él, mint a magyarság, annak folyton harcolnia kell pusztá életének szabadságáért. Nyugodt történelmi korszak csak kivételesen ad virágzást népünk-nemzetünk számára, ha hálátlanul soha nem is felejtethjük az **I.István és László, Nagy Lajos, Mátyás király** vagy a 3 részre szakított ország erdélyi fejedelmeinek (**Bocskai, Bethlen, Rákóczi György**) nevét és korszakát. De mivé lettünk volna szabad-sághőseink és harcainknak a fenti neveken túli személyiségei: **Rákóczi, Kossuth, Petőfi, Görgey, 1956, 1989** nélkül!

Mindez óriási áldozatokkal járt és jár. Anglia épp úgy 5 milliós a 15. században, mint Magyarország, azóta ott 55 milliós, itt 15 milliós nép él. A legjobbak gályán, bitón vesznek, harctereken esnek, száműze-tésben halnak el! De míg van lélek és erő e szívekben a hazáért áldozni, mindez nem elveszít, hanem acéloz: megfogyaszt, de meg nem tör. Csak a lélek elvesztése idézheti elő az élet elvesztésének rettenetét.

De addig: appelálunk a világ lelkiismeretére! Kérdés: van-e ilyen egyáltalán? - A már említett kísérleti cáfolatok törté-nelmünkéből is közismertek:

Mohács, Nagymajtény, Világos után a **20. századi lelkiismeretlenségi csúcs: Trianon**. Ezt követte **1956** cserbenhagyása és legázolása, **1989** ellopása. Mégis igaz az általános kegyelmi tény: "Az egyes emberek lehetnek hálátlanok, de az emberiség hálás" (Chautabriand). S "bármit mondjanak, az emberiségnek van lelkiismerete s nem felejt el sem a történelmi méreteken önfeláldozó jót, sem az alapjában véve rosszat és szörnyűséget." A nagy szellemek egy eltipró világgal szemben is üdvözölték szabadság-forradalmainkat. A kor közvéleménye, majd az utókor az ellenáramlatok közt is igaz, sőt lelkes értékelést adott rólunk. - A hatalom és politikája természetesen soha nem a hála kategóriájában cselekedett; ezt tudva nem is igazságot, hanem "éltet vagy halált" kér itt az "ezredévi szenvedés". De azt is tudjuk, hogy az emberöltőkben lélekző **történelem Ura kéz érintése nélkül lehulló köveknek parancsolhat**, hogy végleg össze-zúzzák az arany állóképet és elhozzák egy idejétmúlt kor végét. Ebben az Istenben bízva appelálunk az emberiség ilyenkor megmozduló lelkiismeretére, az agónia mégis reménykedő népeként!

"Szabadság! Itten hordozák

Véres zászlóidat.

'S elhulltanak legjobbjaink

A' hosszú harcz alatt.

És annyi balszerencse közt,

Olly sok viszály után,

*Megfogyva bár, de törve nem,
Él nemzet e' hazán.*

'S népek' hazája, nagy világ!

Hozzá bátran kiált:

"Egy ezredévi szenvedés

Kér éltet vagy halált."

IV.

Ezek után Isten jelenlétét kitusakodva és megtalálva eszméljünk az **Isten-perspektíva csodájára**, melyben az emberek **"megtalálhatnák Őt, jóllehet bizony nincs messze egyikünkől sem"** (Ap.Csel 17:27b).

Mint egy csendes szobában a rádió-készülék bekapcsolása megszólaltatja a világ hangjait - a TV készülék üzembe állítása vaksötét teremben képözönt vonultat elénk földtől az égig - a százezrek ajakán epedező imádságra, ha Isten Igéje válaszol, akkor az **isteni sehol ímhol-lá változik**. Istent kitalálni nem kell és nem szabad már: csak megtalálni lehet úgy, hogy megtaláltatunk Átala.

Mit jelent az Isten jelenléte a történelemben az imádkozó hívő személyek és százezrek által megtalált kegyelmi csodában?

Isten jelenléte a hívők számára lehetetleníti a rossz végső győzelmét!

A rossz ideiglenes győzelme lehetséges!

"Még felzokogsz:"Az nem lehet"- Maradj nyugodt: lehet!

A nagyhatalmak cserélnek majd hosszú jegyzékeket...

Kimúltak az aztékok is; lesz majd hát, ami lesz".

- mondja *Márai Sándor* Halotti beszéd-je. - De ott a százezrek nem ismerték a semmiből teremő, halálból is újjáteremtő, feltámasztó Istent és nem imádkoztak Hozzá végső legyőzhetetlen remény-nyel! De **akik tudják, hogy a Golgota-i Isten-gyilkosság végsőnek tűnő vereségénél a Sátán belelépett Isten csapdájába, mert a csak általa okozottnak gondolt tragikus halál Isten Fia által vállalt megváltó halál volt, - azok tudják és várják: lesz még ünnep, jó még feltámadás**. Csak halálos gyűlöletre válaszoló gyilkos gyűlölet okozhat végső pusztulást. A gyilkos gyűlöletre válaszoló halálos szeretet csak feltámadásban végződhet akár lelki, akár testi-lelki halál esetén. Ezért nem lehet végérvényes a rossz ideiglenes győzelme, mert **a hívők szíve minden csapást próbává szelídít és nemesít az által, hogy Isten-tűréssel és Krisztus-türelemmel, Szentlélekkel kibírja őket.** (8.-9.v.)

"Az nem lehet, hogy annyi szív

Hiába onta vért

'S keservben annyi hű kebel

Szakadt meg a honért.

Az nem lehet, hogy ész, erő,

És olly szent akarat

Hiába sorvadozzanak

Egy átoksúly alatt."

Ha így a csapások próbává szelídülnek, - **Isten jelenléte** egy társadalomban épp úgy **elhozza a jó korszakos diadalát**, ahogyan távolléte, hitetlenségünk miatt, hozza a lelki-erkölcsi zűrzavart, a teljes hanyatlást. Dél-koreában a pogány masszív embertelenség felett győzött a százezres-milliós évenkénti megtérésekkel, a keresztyénység: Krisztus evangéliuma. Ebből új erkölcs, majd munkaetika, végül tulajdon gazdaság és technológia lett. Így érkeztek saját vallomásuk szerint viruló új korszakukba - ázsiai nélkülözésből indulva ame-rikai jólétbe, túlbujánzás, lelki hanyatlások nélkül! Ezt saját szememmel láttam és saját fülemmel hallottam a helyszínen. Imádságos újulásból új erkölcs, új történelem - ma a 20. század második felében! (10.v.) A szenvedő hősiesség után cselekvő - "imádkozzál és dolgozzál!" - hősiesség következik.

"Még jőni kell, még jőni fog

Egy jobb kor, melly után

Buzgó imádság epedez

Százezrek ajakán."

Ámde **az imádság nem mágia**. Az eleve-elrendelés több-mint-szükségszerű szabadsága nem a fatalizmus - pozitív vagy negatív kimenetelű - végzete. Nincs kizárva, hogy **Isten az örökkévalóság szem-pontja alatt a halálon át dicsőíti meg népét** (11.-12.v.).

De ez Isten hívő magyar népe számára sosem lehet depressziós, kisszerű elmúlás, további abortuszos pokoli halál, öngyilkos földi kárhozat. Ide csak a módszeres hitetlenség erkölcstelensége juttathatott minket. A leghalál-biztosabban legéletveszélyesebb hely az anyaméh lett. A legöngyilkosabb nép a mi népünk. A leghalálosabb kedély: a magyar.

- De nem mi adtunk-e ebben a Trianon-os évszázadban is ötvenhatot és nyolcvankilencet a történelemnek? **Bartókot** - **Kodályt** az emberiségnek? **Ravasz Lászlót** és **Prohászkat** a keresztyén szellemiség örök újulásának? Van-e nép, mely agónia népeként ily egyetlenszerű hitelességgel tanúsíthatja az Isten-perspektíva csodáját, ha megtér?! Mi vagyunk, akiknek vállalni kell életigazságunkért, lehetetlent lehetségesítő isteni hatalommal, a halál kockázatát is! Gyalázatosan **öngyilkos halálként** ez visszavonhatatlan pusztulást jelentene, mikor a szeretet Istenének angyalai sem ejthetnek értünk egy mennyei gyémánt könnycseppet sem; csak azt mondhatnák: ti akartátok! - **A nagyszerű halál** viszont **a győzelmes élet határfogalma**, melyből egyetemes megrendülésen át gyökeres újulás támad.

"Vagy jőni fog, ha jőni kell,
A' nagyszerű halál,
Hol a' temetkezés fölött
Egy ország vérben áll.

'S a' sírt, hol nemzet süllyed el,
Népek veszik körül,
'S az ember' millióinak
Szemében gyászköny ül."

V.

**Csak aki végső életigazságáért vállalja a mindvégig helytállás halálos kockázatát - az
szerezheti meg jogát az élet nyereségéhez! (13.-14.v)**

**Ez győzhetetlen köszálunknak: Jézus Krisztusnak halálos-feltámadásos titka. Ez
magyar népünk agóniás életének egyetlen istenemberi megoldása.**

Ezért: "Hallottad a szót: rendületlenül?

Ábránd, hiúság, múltó kegy, javak, -

Lenn a sikamló tér, nyomás felül,

Vész és gyalázat el ne rántsanak.

Oh, értsd meg a szót: Árban és apályon

- Szirt a habok közt - hűséged megálljon!"

Így int bennünket az Arany János-i lángszív és lángelme Vörösmarty Mihály-os ekhója
1100 éves évfordulónk életet egyedül adó, bibliai megalapo-zottságú szózat
záróakkordjával:

"Légy híve rendületlenül

Hazádnak, oh magyar,

Ez éltetőd 's ha elbukál

Hantjával ez takar.

A' nagy világon e' kívül

Nincsen számodra hely:

Áldjon vagy verjen sors' keze,

Itt élned, halnod kell."

Igy tartatik meg magyar hazánk, népünk és nemzetünk eleveelrendelt történelmi lakóhelyén, ha belefogózunk a mindent felülmúlva körülölelő és átjáró isteni élet szellemi erővonalaiba, rendületlen hazafiúi biblikus hűséggel rendületlenül bízva az élő Istenben. "Mert Őbenne élünk, mozgunk és vagyunk... Mert mi is az Ő nemzetsége vagyunk" (Ap. Csel 17:28). *Hiszen az Ige által Krisztusban hívattunk és küldettünk el keresztyénnek; Krisztusban teremtettünk és tartatunk meg magyarnak.*

"Hazádnak rendületlenül légy híve oh magyar". Ámen.

Imádság. Örökkévaló Isten! Áldj meg bennünket, a Te örökkévaló rendelkezéid elfogadásával, hazánknak szeretetével, történelmünknek újulásával, mindvégig való helytállásunk csodájával, hogy csapásaink próbává változzanak azáltal, hogy kibírjuk őket, hogy a jobbkor eljöjjön reánk lelkiújulással, erkölcsi jobbulással, gazdasági, népi-nemzeti és társadalmi függetlenség kiküzdésével, rendelkezéid beteljesítésével. Add, hogy higgyünk mindhalálig s hívek maradjunk eme indításaidhoz! Így elnyerhetjük ígéretedből az életnek koronáját. Így legyen mienk az élet, minden ráncbízottaké az üdvösség, nevedé a dicsőség örökön örökké. Ámen.